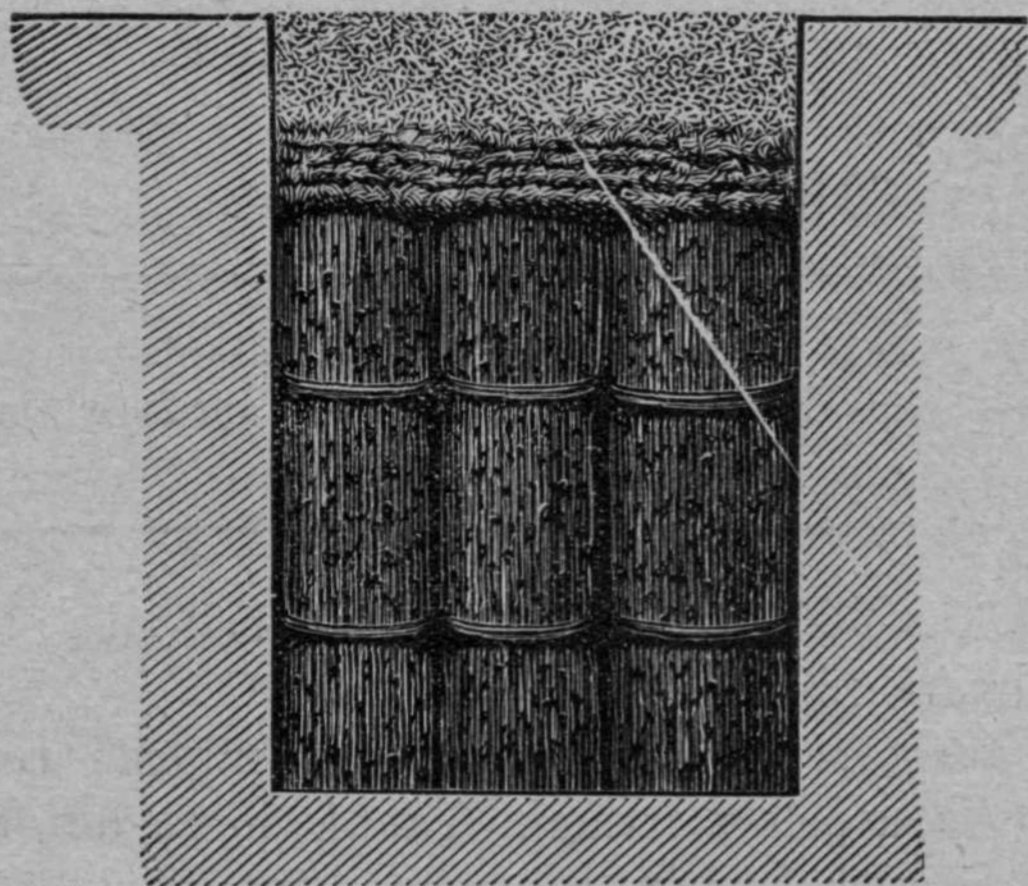

ninjenje. Peščena ali prstena zemlja je najboljša, vendar ne v kaki nižavi, koder more škodovati spomladanski in jesenski mraz.

Uspeh trtnice bode pa vzlic vsem navedenim pogojem zavisen od primerno pripravljenih rezanic. Rezanice je pa najbolje pripravljati po znanih načinih, ali da jih v zemljo poveznemo ali pa v vodo postavimo.

Rezanice se poveznejo v zemljo (glej podoba 44.) v ta namen, da začno napravem mestu hitro koreni-

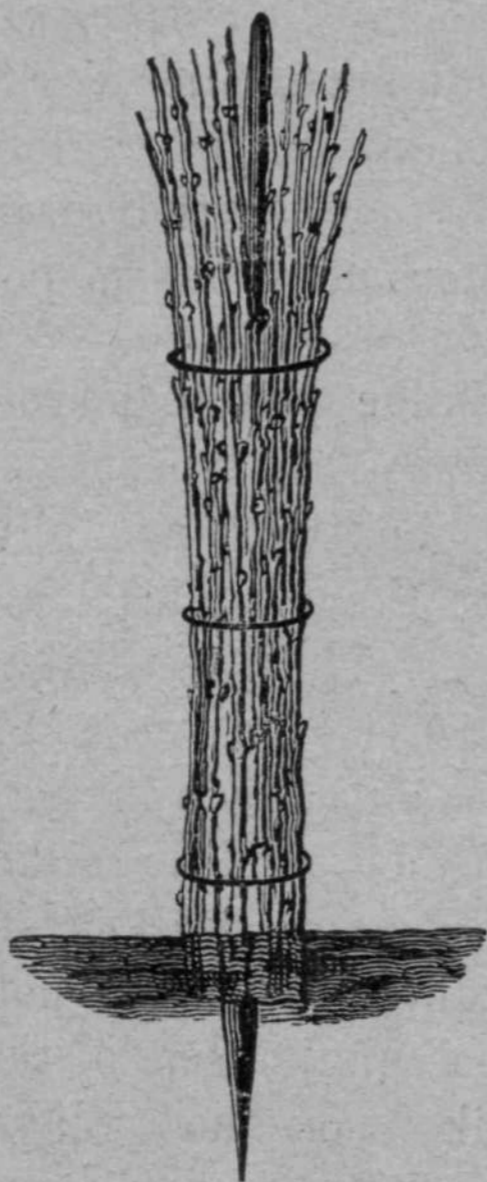
Podoba 44.

nice gnati. Po sto trt, povezanih v šope, postavi se narobe in navpično v jamo, torej tako, da pride spodnji del na vrh. Vsi prazni prostori med posameznimi šopi zadela se na vrhu z mahom, katerega se še kake tri prste na debelo po trtah potrese. Na mah natrese se čistega peska. Dokazano je namreč, da se dela kalus in korenina najhitreje v vlažnem, toplem zraku. Mah daje enakomerno vlažnost, pesek se pa hitro zgreje na spomladanskem solncu ter oddaja toploto svojo mahu. Dnu jame na mrzlem ležeči del rezanic ostane pa mrtev.

V tej jami pa trte ne smejo biti predolgo poveznene, ampak le toliko časa, da naredijo kalus (neko belo, gobi podobno reč). Ko se je to zgodilo, polože naj se trte v trtnico.

Naj omenimo, da storjeni kalus, ki je bele barve, ne sme predolgo na zraku ležati. Kakor hitro kalus vzrumeni, ne vzraščajo več iz njega koreninice. Če moramo take trte prenašati, to jih je najbolje v kaki z vodo napolnjeni posodi.

Na drugi način se rezanice za trtnico pripravijo tako, da se v šope povežejo ter 10 $\frac{c}{m}$ globoko v tekočo vodo postavijo (glej podoba 45.) V vodi naredé trte proti njeni toploti kalus in tudi korenine. Gorenja očesa močno poženo, spodnja pa ostanejo mrtva. Ako

Podoba 45.

se je torej kalus naredil, odreže se gorenji ozeleneli del, ter imamo trto s kalusom in s spečimi očesi.

Zdravljenje smolike na drevju.

Vse drevje našega koščičastega sadja, kakor marelice, breskve, mandli, črešnje in slive, podvrženo je boleznim smoliki. Tisti deli drevesa, katerih se ta bolezen prime, navadno tudi poginejo.

Priporočali so dosedaj to bolezen s tem zdraviti, da se bolni deli izrežejo, in tudi mi smo to dlje časa zvrševali, ker boljšega sredstva nismo poznali, ako ravno nismo imeli povoda zadovoljni biti z uspehom.

Smolika nastane vsled ovir, ob katere zadene sokov tok. Ovire pa nastanejo vsled slabe lubadne prožnosti, vsled vnetja, ozeblin ali drugačnega poškodovanja lubadi. Pred vsem naj se varuje drevje takega poškodovanja. Marelice in breskve moramo vsled tega čuvati po zimi mraza, po leti pa vročine.

Za zdravljenje smolike rabimo pa mi nastopno sredstvo, in sicer uže pet let z najboljšim uspehom.

Kakor hitro zapazimo, da se je začel nabirati nad lubadjo drevja smoli podoben sok, vemo, da je drevo bolno za smoliko. Ako proti boleznim ničesar ne ukrenemo, bode bolni del navadno poginil in sicer prav kmalu.

Mi se torej požurimo narediti ob bolnem deblu, bolni veji ali mladiki 2 do 4 podolžne zareze. Te podolžne zareze, katere nekateri tudi puščanje imenujejo, imajo namen prerezati lubad po dolgoti od vzgor navzdol ali pa narobe. Vsled zareze se lubad laže raztegne in sok se laže pretaka. Zato tudi te podolžne zareze rabijo, če se kaka veja ali deblo noče debeliti, ali če je drevo rakovo. Pri smoliki naredé se torej tudi zareze, in sicer ena, ki gre skoz rano, druga pa vzadi. Ako je dotični del zelo debel, naredé se tri ali celo štiri zareze. Zareze imele bodo pa le tedaj uspeh, ako lubad skoz in skoz noter do lesa prerežejo. Čas, zareze delati, je od marca do avgusta. Strogo je paziti na to, da je nož oster, ker skrhan nož naredi rano, katera bolezen še poveča.

S porabo tega sredstva (tako piše neki praktičen sadjar v nemškem strokovnem listu „Der praktische Obstzüchter“), rešili smo marsiktero drevo, ki smo mislili, da je uže izgubljeno. Bolezen ni le izginila, še celo rane, ki so bile po 20 $\frac{c}{m}$ dolge, porasle so se hitro. Priporočamo to sredstvo z zaupanjem rabiti in dostavljamo, da nikakor ni treba, ampak je še celo škodljivo rane od smolike s kako rečjo spirati ali pa s cepilno smolo zamazati. Ako je pa rana od smolike posebno velika, priporočamo jo napolniti z drevesno mavto (2 dela kravjaka in 1 del ilovice) ter jo pokriti s kosom platna.

Preveč sejmov imamo.

Železnic gradijo zmeraj več. Vsled tega kmetovalci tudi laže prodavajo svoje pridelke, posebno: pitano in plemensko živino, mleko, surovo maslo in sir,

kupčijske rastline, sočivje, sadje itd. Manje prodavajo in odvažajo pri nas žitnega zrnja. Tega porabijo največ doma ali ga pokupijo parni mlinarji, zmeljejo v moko in to prodavajo. Sejmi za zrnje nimajo več prejšnje važnosti.

Kjer torej veliko živine redijo ali pitajo, tje prihaja sedaj veliko več in daljnjih kupcev. Kajti po železnici se hitro pripeljajo, in živina jih po železnici odpeljana veliko menj stane, kakor nekdej. Vsled tega so živinski sejmi večjo važnost dobili. Promet tudi v stranske kraje postal je živahnejši. Ti dogodki so pa nekatere ljudi zapeljali na zelo krivo pot. Izprosili so za kraje, koder ni bilo sejmov do sedaj, novih, in drugi so število obstoječih podvojili, češ, sedaj bode več prometa, več dohodkov pri krčmarjih in mesarjih.

Toda temu nasproti imamo pomisliti, da mora sejem tem bolj zanesljivo dober biti, čim dalje prihajajo kupci. Ti morajo uverjeni biti, da najdejo na sejmi, česar iščejo. Na dalje jako važna je za kmetovalce konkurencija kupcev, ker tako pridejo do najboljše cene. Zatorej bi kazalo zavoljo pomnoženih železniških prog število sejmov skrčiti, da bi tem več prometa bilo tam, kjer živine mnogo pitajo ali kjer na meji med hribovitim in ravnim svetom veliko mlade živine prodajo. Tako zgoščenega prometa bi trebalo zlasti takrat, kedar se take živine največ na prodaj postavlja. Pomnoženo število sejmov pa pojavlja ravno nasprotnih posledic. Vse se nekako drobi. Prigodi se namreč, da pride na prvi sejem mnogo tujih kupcev, a živine malo, na drugi sejem pa tujih kupcev ni, a živine obilo; to je tem hujše, kedar se vršijo sejmi blizu na dveh krajih. Zavoljo takih nepovoljnih izkušenj izostanejo tuji kupci. To pa takoj porabijo domači mesarji in manjši mešetarji, ki pravijo, da je povpraševanje po živini slabo, in tako cene stisnejo kolikor mogoče na nizko. Ubogi kmetovalci so tem sedaj izdani na milost in nemilost. Če nečejo brez denarjev domov, morajo živino po vsakej ceni prodati. Zatorej pravimo: pomnoženo število sejmov daje prodajalce v roke kupcev.

Preveliko število sejmov ima še drugih nedostatkov. Oni ponujajo preveč prilik, da ljudje popuščajo plug in brano ter hitijo v mesto ali v trg. Ljudstvo zahaja preveč v krčme, troši denarjev, izgublja veselje do ščedenja. In tako zvrne se marsikteri posestnik v pogubo zavoljo prepogostih sejmov. Želeti je torej, da razumni kmetovalci o tej reči resnobno premišljujejo. Sejme treba urediti. Kmetijske podružnice naj bi o tem razgovarjale se in potrebnih nasvetov stavile na primernih mestih.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 55. Imam na prodaj 26 $\frac{h}{g}$ še neumorjenih svilovnih kokonov, a ne vem kupca za nje. Do koga naj se obrnem zarad prodaje? (A. D. v Potoški vasi.)

Odgovor: Bližnji trg za svilovne kokone je Gorica. Priporočamo Vam poprašati za kakega trgovca s

tem blagom pri c. kr. poskusni postaji za svilarstvo in vinarstvo v Gorici. Kakor iz „Soče“ posnemamo, je letošnja cena kokonom 1 gld. 40 kr. do 1 gld. 70 kr. za kilogram. Sicer Vam pa ob enem pismeno več poročamo.

Vprašanje 56. Med jari ječmen sejal sem deteljo. Bodi si, da je bilo seme slabo, bodi si, da ga je uničila silna suša ob hribu navzgor sploh, detelja se kaže prerodka. Kaže li po ječmenovi žetvi prevleči njivo z brano ter dosejati detelje, da bode gostejša? V obče pa želim rediti več molznih krav, ker se mleko blizu mesta dobro spečava. Katero deteljo mi priporočate? Moja zemlja je po največ strma, vendar pa rodovitna, lapornata (ob Rainerkoglu pri Gradcu). Ali mi morda svetujete kako drugo zel kot dobro krmo za molzne krave? (A. R. v Gr.)

Odgovor: Ako deteljišče vendar ni prerodka, splača se mu nekoliko pomagati z gnojem in sicer precej po žetvi z gipsom, prihodnjo zimo pa z gnojnico. Ako je pa detelja vendar le prerodka, nevarno je zelo, da se na njivi ne zaraste preveč plevela. V tem slučaju ne svetujemo Vam detelje dosejati, ako ravno nekateri to priporočajo, ampak skusite raje z inkarnatno deteljo. Inkarnatna detelja da Vam morda še letos eno košnjo, na vsak način pa dobro pašo, drugo leto je pa uže konec maja, najpozneje začetka junija, kositna. Omenjati moramo občutljivost te detelje proti jesenskim in pomladanskim mrazom. Ako je Vaša zemlja sploh rodovitna in zraven še strma, potem za Vaše razmere ni boljše krmske rastline kot je lucerna. Lucerna vztrajala Vam bode 10 in še več let na eni in isti njivi.

Vprašanje 57. Kaj priporočajo sejati na pšenično strnišče, repo ali ajdo? (A. R. v Gr.)

Odgovor: Na pšenično strnišče sejejo oboje. Repa kakor ajda zahtevata dosti redilnih snovi. Po našem mnenju bode pri Vas najbolj čas odločeval. Ako se imate bati jesenskega mraza, potem Vam bode dala repa sigurnejši pridelek kakor ajda.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Poziv kranjskim sadjarjem!

Vsled neposrednje zveze z virtemberškimi sadnimi trgovci zvedela je podpisana družba, da tudi letos namerava priti mnogo nemških kupcev na Kranjsko po sadje. Že sedaj je pa bila družba od teh kupcev naprošena pozvedeti, ali bode mogoče dobiti tudi letos na Kranjskem več vagonov jabolk in hrušek za mošt.

Vsled tega prosi vljudno podpisana družba poročil iz vseh onih občin ali krajev, v katerih bode mogoče dobiti jeseni vsaj po eden vagon takega sadja. Zlasti prosimo gospode duhovne, učitelje in one, kojim je kaj mar koristi naših sadjarjev, da naši prošnji blagoizvolijo prav kmalu ustreči.

C. kr. kmetijska družba kranjska,
v Ljubljani 8. julija 1887.